

I yu'xarij ti hua'puaj i ti jo'yú'xaca' a'íjna i San Pablo a'íjma jimi i maj Corinto já'ma'can

---

Pablo pu hua'tyojtje'

1 ¹Nyáaj i nyaj Pablo pué'een, nyáaj nu síj a'íin pué'een i nyaj jahuiire' i Ciríistu', a'íjci jime' ti i Dios juxié'vi'ra' jime' a'yan tyinaatá', a'íjna jamuán i ta'ihuáara' i Timoteo, a'yaa tu já'muatyojtje' mu sij jusi'rii i Dios jimi, mu sij Corinto jo'cháatimee, tyajta néijmi'caa i maj Acaya jo'cháatimee. ²Che' i Dios i tyaj jajvástara', ajta a'íjna i tavástara' Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, miche' a'íin tyámua' tyajamuaatá'an, majta jamuaatyápuar'itye'en.

I Pablo ti jin tyé'tyojtzi're'

³Tyiche' tyámua' tya'tá'care'en i Dios ti ajta yo'puáara'an pué'een i tavástara' Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, a'íi pu a'íin pué'een i tyaj jajvástara' i ti tá'cu'vej, ajta a'íin pué'een i Dios i ti a'náj tina'aj tyámua' tyitacájee. ⁴A'íi pu tyámua' tyitacájee néijmi'i jime' je'ej tyaj tya'ajpuéjtzi, tyata'aj tyij tyajta ityáj tyámua' tyihuo'tyéjeevej a'íjma i maj jajpuéjtzi, a'yájna ti'ij a'íin tyámua' tyitaatyéeeje ityájma. ⁵Ji'nye a'yájna ti'ij i Ciríistu' tyaapuéjtzitariaca' tajíme', a'yaa tu'uj tátyana'aj ityáj tya'ajpuéjtzi, a'yaa pu cha'tána'aj ij Ciríistu' jimi tyajá'ma'can i tyaj jin huátatyamua've'en. ⁶Típua'aj ityáj tyajpuéjtzi, a'yaa pu tyí'huíire' ti'ij Dios tyámua' tyajamuaatyéjeevej, ajta ja'mua japua huatányuunyij, ajta típua'aj Dios tyámua' tyitaatyéjeevej, a'yaa pu ajta tyí'huíire' ti'ij ajta a'íin tyámua' tyajamuaatyéjeevej, ajta sij tyo'táviicue' i sij jin jajpuéjtzi tyati'ij ityáj tya'ajpuéjtzi. ⁷A'yaa tu tyámua' naa tyi'ijchó've' ja'mua jimi, ji'nye a'yaa tu tyá'mua'reej tijin a'yájna siati'ij tya'ajpuéjtzi, a'yaa pu ajta tyajá'muaci'tyij sij sij huatóotyamua've'en.

⁸Nye'ihuáamua', a'yaa tu tyá'xie've' sij jáamua'reej je'ej tyej tyaapuéjtzitariaca' tyati'ij a'áa jo'tyá'ca'aj a'ájna a Asia. Huápu'i'ij tu jajpuéjtzi'ca'aj catu che' tyé'viicue'raca'aj, a'yaa pu

tyitá'miteerastya'ca'aj cuxáa tyej quee che' tyo'táviicue'raj. ⁹A'yaa pu ta'axcaa cuxáa tyacui'nyij. A'yaa pu'ij tyitaatyáhuu tyej tyij jáari'rej tyaj quee tajitzé tyí'ca'nyej, sulu tyej tyij a'íjna jitze arátaca'nyej i Dios ti hua' juuritye' i maj meríj huácuij. ¹⁰Ajta i Dios pu tii'rájtoo ti'ij quee a'yan tyitáaci'tyij tyaj a'íj jin huá'cui'nyij ti huápu'i'ij je'ej pua'aj een. A'íj tu jitze tyí'ca'nyej ti a'íin tii'rátosij, ¹¹tipua'aj mua'aj siataatáhuire' a'yan setya'huooj tajíme'. Tipua'aj mue'tíj a'yan metyá'huooj tajíme', mue'tíj mu majta tyaatatyójtzi're'ej i Dios i ti a'íin tyámua' tyitatá'caa.

Ji'nye een jime' i Pablo quee aja'tanyéj a Corinto

¹²Tyi'tíj tu jin á'tatzaahuatye', ji'nye a'íjna i tyaj jin ma'umuámua're' a'yaa pu tyí'ta'ixaatye' tijin tyámua' tu tyi'tyítacha'ij tzáahuatyí'ra'aj jime' íiyan cháanacaj japua, tyajta jéetze' tyámua' tyi'tyítacha'ij ja'mua jimi. Catu ityáj a'íjna jitze tyí'ta'itii je'ej maj i tyeítýee metyityoomuámua're', sulu a'íj tu jitze tyí'ca'nyej i ti jin i Dios tyámua' tyitatá'caa. ¹³Ajta i tyaj tyajá'muayu'se'ej, a'íi pu'uj pu'é'een i siaj seríj jaayí'tin siaj jo'jíjve'en, ajta i siaj yo'itéej xá'ra'nyij. A'yaa nu tyá'xie've' siaj néijmi'li tyámua' naa tyojo'itéej xá'ra'nyij, ¹⁴a'yájna siati'ij seríj je'cáca tyí'mua'reej a'tyán tyaj pu'é'een, ajta ti'ij uvé'nyej i tavástara' mua'aj xu tajíme' ootzáahuatye'ej xá'ju'un, a'yájna tyati'ij tyajta ityáj tya'tatzaahuatye'ej tá'ju'un ja'mua jime'.

¹⁵A'íj nu jitze tyí'ca'nyáaj, a'yan nyetyu'mua'aj nyaj anaquéej a'áa ja'tanyéj ja'mua jimi, ney nyij hua'puaj jamuámuaarej, ¹⁶a'yaa nu tyí'mua'ajcaa nyaj jamuámuaarej nyati'ij a'áa jó'me'en a Macedonia, ajta nyati'ij a'áa pu ja'ajvetyij nyajtáhua'aj nu já'muamuaaren. A'yaa pu'ij tyí'rij siaj mua'aj naatáhuire'en ney nyij nyooj huame'en a'ájna a Judea. ¹⁷¿Nyiquij nyequee tzáahuatyí'ra'aj jin a'yan tyu'muá'aj? ¿Nyij a'yan setyi'mua'tzej nyaj a'yan tya'tányarasij a'yan nyetyi'mua'astij nyaj a'yan rinyij, nyajta a'yan nyajta tyi'mua'astij ney quee a'yan huárinij? ¹⁸Dios pu a'yan tyá'mua'reej tyaj quee a'yan tyajá'mua'ixaatye' yee “jee” tyajta je'en a'yan yee “capu” a'aj cha'taj tyana'aj. ¹⁹Ji'nye a'íjna i Ciríistu' ti yójra' pu'é'een i Dios, a'íjna i nyaj jaxaj ja'mua jimi nyaj jamuán a'íjna i Silvano, ajta i Timoteo, capu a'yan tyu'taxájtaca' yee “jee” ajta je'en a'yan yee “capu”. Dios pu a'yan tyu'taxájtaca' i Ciríistu' jimi jusén jime' tijin “jee”, ²⁰ji'nye a'íj pu jimi i néijmi'li a'yan atyojo're'nyinyii je'ej ti i Dios tyi'tíj jin tya'tóoratziiri'. A'íj tu jin tyati'ij tá tyé'tyojtzi're'ej i Dios a'yaa tu tyí'xaj tijin: “Che' a'yan tyá'ra'nyij”, a'íjna jitze ma'can i Ciríistu'. ²¹Ajta i Dios pu a'íin pu'é'een i ti tyámua' tyitájcha'ij ityájma, ajta mua'ajmaj i Ciríistu' jimi. ²²A'íi pu ityájma huatyóa'rij ajta tajimí jaatyájtóo i ju júuricamej tyej tyij jáamua'reej ti a'íin tyámua' tyitaatyátoosij.

²³Ajta tyij nyequee xu a'áa ja'tanyéj a Corinto, a'yájna nyati'ij tyí'mua'ajcaj, Dios pu jamua'reej nyej quee tyí'hue'ej, nyajta a'yan tyí'xaj tzáahuatyi'ra'aj jime', nyaj quee a'áa ja'tanyéj ja'mua jimi nyej nyij quee jamuaatamuárie'riste'en. ²⁴Catu ityáj a'yan tyajá'mua'ijtye' siaj sij ca'nyéjrij jin tyá'antzaahuatye'en, sulu ja'mua jamuán tu tyí'muarie' siaj sij a'fjna jin huatóotyamua've'en, ji'nye mua'aj xu tyámua' een i siaj jitzán tyá'tzaahuatye'.

2 ¹A'fj nu jin quee jamuáamuaariaca' nyej nyij nyajtáhua'aj xaamu'fjrirra'aj jamuaata'an. ²Ji'nye tipua'aj nyaja'muaxamuijritya'aj, ¿a'tyanquíj mana'aj a'fín pue'éenye'ej muá'ju'un i maj naatatyámua'viste'ej? Ji'nye mua'aj xu a'fín pu'éen i nyaj jamuaatáxamuijrityej. ³A'yaa nu een jime' tyajamuaatayú'sej, ji'nye canu a'yan tyá'xie've' siaj sij naatáxamuijritye', sulu siata'aj natatyámua'viste'en. A'yaa nu tyámua' tyá'tzaahuatya'ca'aj siaj néijmi'i mua'aj siajta a'fjna jin huatóotyamua've'sij i nyaj jin nyetyamua've', ⁴ajta nyati'ij tyajamuaatayú'sej, jéehua pu je'ej pua'aj nya'axcaj, nyajta acanyeyi'nya'aj. Nyajta quee a'fjna jin tyajamuaatayú'sej nyej nyij jamuaatáxamuijritye'en, sulu siaj sij jáamua'reej nyaj jéehua huápu'i'ij já'muaxie've'.

Pablo pu tyaatú'uunyi'ri' a'fjci i ti jimi ootyá'itzee

⁵Tipua'aj a'tfj tyi'tfj je'ej huá'uurej ti'ij síij huatóoxamujritye'en, capu nyéetzij na'aj naatáxamuijritye'sij, sulu mua'ajmaj pu ajta jamuaatáxamuijritye'sij. A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' nyej nyij quee jéehua jamuaatamuárie'riste'en. ⁶A'fí pu'uj i siaj seríj mue'tfj puéjtzij jaatá' a'fjci i a'tfj. ⁷Ajta i'ijij a'yaa pu tyúuxie've' siaj tyaatú'uunyi' siajta jaatáhuire'en, na'ríj quee a'fí pu mue'tiche'en a'fjci jime' ti jéehua juxaamuijritye'. ⁸A'fj nu jin jéehua já'muahuavii siaj siajtáhua'aj a'yan tyaataséejratye'en siaj siooj jaxie've'. ⁹A'yaa nu nyeríj anaquéj tyajamuaatayú'sej, nyej nyij jamuatyéesej nyajta je'en jáamua'reej tipua'aj néijmi'i setyá'astyaj i nyaj tyajá'mua'itiij. ¹⁰A'yaa pu'ij a'fjna i siaj mua'aj tyaatú'uunyi'ri', nyáaj nu nyajta tyaatú'uunyi'raj. Tipua'aj a'yan tyi'tfj jin nyetyaatú'uunyi', a'yaa nu een jime' tyaatú'uunyi'raj nyej nyij ja'mua japua huatányuunij i Ciríistu' jimi. ¹¹Ti'ij quee i tyiyáaru' tyi'tfj jin ta'antyimué'tin, ji'nye tyámua' tu naa tyá'mua'reej je'ej ti éenye'que' tyí'muarie'.

I ti jin je'ej pua'aj ja'axcaa a'fjci i Pablo ti'ij a'áa jo'tyávaaca'aj a Troas

¹²Nyati'ij a'áa ja'rá'aj a chájta' ti a'yan tyaja'rájtyapuaj tijin Troas, nyej nyij a'áa huó'ixaatye'en i nyúucaria'ra' i Ciríistu', nyavástara' pu a'yan tyinaatá' nyej nyij nyaxáahuaj tyihuó'ixaatye'en i tyeftye'e. ¹³Ajta jéehua nu tyí'mua'ajcaa a'fjci jime' nyej quee jáatyoj i

nye'ihuáara' Tito. A'íj nu jin huo'tatyóotyaj'aj nyati'íj nyij a'áa jo'mej a Macedonia.

I tyaj jin tyaatatyójtzi're'en i Dios

¹⁴Tyámua' tu tyaatatyójtzi'rej i Dios ti a'yan tyitatá'caa tyaj tyu'tyámue'tin jamuán i Ciríistu', ajta ityájma jime' pu jaxajta i junyúucaa, a'íjna i ti néijmi'que' naa curiá'rie'. ¹⁵Ji'nye ityáj tu a'yan een tí'íj i ti naa curiá'rie' i Ciríistu' tí'íj i Dios jimi tyu'tátuiire'ej, a'yaa tu cha'taj tyana'aj een hua' jimi i Dios ti hui'rátosij, tyajta hua' jimi i maj jó'vesij. ¹⁶A'íimaj jimi i maj jó'vesij, a'yaa pu huá'rie'catye' tí'íj tyi'tíj ti huamuí', ajta a'íimaj jimi i Dios ti hui'rátosij, a'yaa pu huá'rie'catye' tí'íj tyi'tíj ti júurij ti naa tyaarie'ej ti ajta huo'tásij mej mij júurij muá'ra'nyij. ¿A'tanyíj jaayí'tin tí'íj a'íjna jin tyu'tyáhuire'en? ¹⁷Catu ityáj jatyátoonyij i nyúucaria'ra' i Dios, mati'íj i séecan ricij, sulu tzáahuatyí'ra'aj tu jin tyí'xaj i Dios jimi, a'yaa tu i Dios jimi tyí'xaj tí'íj síj ti Ciríistu' jitze ma'can tyí'huire'.

A'íjna i nyúucarij ti jájcuaj i ti jin i Dios tya'tóoratziiri'

3 ¹Tyati'íjta a'yan tyí'xajtaj, ¿nyiquij a'yan jamua'séjratye' tyej tyajtáhuaj'aj huatyátahuij tyej tyij tajíimua'aj tyámua' tyi'huátaxaj? Na'ríij, ¿nyiquij a'yan tyúuxie've' tyaj jo'tyeyú'xan tyej tyij jamuaataséjratye'en, nusu tyaj jamuaatáhuavíj sij mua'aj jo'tyéeyu'xaj i sij jitzán tyámua' tyí'taxaj ityájma, mati'íj i séecan ricij? ²Mua'aj xu a'íin pu'éen i sij a'yan tyí'huire' tí'íj yu'xarij i tyaj jin huatátasejrataj, yu'xarij xu pu'éen sij á'yu'si'íj i taxiéjnyu'caa jitze i maj néijmi'li jamua'tyej majta jaayí'tin maj jo'jíjve'en. ³Tyámua' pu naa tyí'sejre' sij mua'aj a'íin pu'éen i yu'xarij ti Ciríistu' jimi jo've'mej ityáj tyej tyij yajavá'toj, ajta capu a'tíj na'aj jo'yú'xaca', sulu a'íj pu jin ooyú'si'huaca' i júuricama'ra' i Dios, ajta i yu'xarij capu tyetyéj jitze ooyú'si'huaca', sulu a'íi pu jaatyájtóo ja'mua xiéjnyu'caa tzajta'.

⁴I Ciríistu' jitze ma'can tu Dios jitze tyí'ca'nyej, a'yaa tutyij tyámua' tyá'tzaahuatyé'. ⁵Capu a'yan tye'tyévijtye' tyaj tajíimua'aj tyu'taxáj yee tajimí pu ma'can, sulu a'íjna i tyaj jitzán arátaca'nyej, Dios pu jimi jo've'mej, ⁶ji'nye a'íi pu ta'antyíhuo tyej tyij a'íjna jimi tyu'tyáhuire'en i nyúucarij ti jájcuaj ti Dios ajta jin tya'tóoratziiri', i tiquee a'íjna jitze aróoca'nyej i yu'xarij i maj jin tyí'íjta, sulu a'íjna jitze i júuricama'ra' i Dios. A'íjna i nyúucarij i maj jin tyí'íjta tyi'tá'caa maj a'tíj ooxíjtye'en majta je'en jaajé'caj, ajta i júuricama'ra' i Dios júuricamej pu tyu'tá'caa.

⁷Ajta i nyúucarij i maj jin a'tíj ooxíjtye'en tí'íj a'íin huámui'nyij, a'yaa pu tyé'yu'si'huaca'aj i tyetyéj jitze, huápu'íj pu naa huasé'rihua'aj tí'íj i Dios jaatyájtóo a'íjci jimi i Moisés, majta a'íimaj

i maj Israel jitze ajtyáma'can, capu huái'riitya'ca'aj maj ja'ráasej i Moisés, ji'nye huápuí'ij pu tyátatzarisima'aj i nyéerima'ra', ajta a'yan tyu'tyátuuihuaca' ti'ij oopua'rej, ⁸ajta i ti jin tyí'huíire' i júuricama'ra' i Dios, jéetze' pu huápuí'ij naa huasé'rihua'aj ja'mej. ⁹A'yaa pu'ij, tipua'aj jéehua huápuí'ij naa huataséjre ti'ij i Dios jaatyájtóo i nyúucarij i maj jin a'tíj ooxíjtye'en, jéetze' pu huápuí'ij naa huasé'rihua'aj ja'mej a'íjna i nyúucarij ti tyi'tá'caa ti a'tíj ji'réenya'aj huatyá'itzeere'en i Dios jimi. ¹⁰Ji'nye a'íjna i ti anaquéj huápuí'ij naa huasé'rihua'aj, capu che' naa huasé'rin a'íjna jime' ti arí síj huataséjre ti jéetze' huápuí'ij naa huasé'rin. ¹¹Ajta tipua'aj naa éenye'ej huataséjre a'íjna i ti á'pua'ren, jéetze' pu huápuí'ij naa huasé'rihua'aj ja'mej a'íjna i ti jusén jime' séeria'aj ja'mej.

¹²Ji'nye tu'ríj jacho've' i Dios jimi ti a'yan atyojo'r'é'nyej, a'íj tu jin quee tyí'tziinye'ej tyetyihuá'ixaatye'. ¹³Catu a'yan ricij ti'ij i Moisés ti i cíixurij jin aróonaj i junyéerimij jitze mej mij quee ja'ráasej a'íimaj i maj Israel jitze ajtyáma'can a'íjna i ti tyápua'risime'ej. ¹⁴Majta a'íimaj camu jaataxié'vej maj yo'itéej muá'ra'nyij, majta móoche' a'yan ricij, mati'ij jo'jíjvej a'íjna i nyúucarij ti mí'ma'can, óoche' pu a'yan huasé'rin cuxáa mua'ranámi'huajmee, ajta tiquee eexúj a'tíj huo'táxiixi, ji'nye a'íj pu jitze ma'can i Ciriístu' je'ej tyí'riij. ¹⁵A'yaa pu'uj na'aj tyí'een ijíj, mati'ijta jo'jíjve'en a'íjci i Moisés ti jo'yú'xaca', móoche' mu aranámi'huajmee mej mij quee yo'itéej muá'ra'nyij. ¹⁶Ajta tipua'aj a'tíj tyá'antzaahuatye'en i tavástara' jimi, Dios pu jo'táxistaj i ti jin aránami'. ¹⁷Ji'nye i tavástara' pu a'íin pué'een i júuricama'ra' i Dios, ajta jo'tíj já'sejre' i júuricama'ra' i tavástara', a'áa pu jáa'riij ti a'tíj juxáahuaj jo'cha'canye'en. ¹⁸A'íj pu jin, néijmi'i ityáj catu che' aranámi'huajmee, a'yaa tutyij tyí'tasejrataj ti'ij i tavástara' tyámua' naa tyúusejrataj, ityáj tu seequéj huatyáta'uuresij tyej tyij a'yan huasé'rihua'aj tá'ra'nyij ti'ij tyévira' i tavástara', ji'nye jéetze' tu naa huasé'rihua'aj tá'ju'un ti'ij na'aj yutij jo'que'tíj ja'mej, a'yaa pu tyí'muarie' i tavástara', a'íjna jime' i ju júuricamej.

4 ¹A'íj tu jin quee tyátaxa'huataj, ji'nye i Dios, a'íjna jime' i ti jin tá'ancu'vaxi', a'íi pu taa'íjcaj a'íjci i muá'rie'riij. ²Tu'ríj ityáj jaatáxaahuataca' i tyaj avíitzij jin je'ej pua'aj ríjcaj, a'íjna jime' i ti tyú'tyevi'raste', catu á'taca'nyej tyej tyi'tíj jin tyu'hué'taj, catu tyajta á'taca'nyej tyaj seequéj tyaataxáj a'íjci i nyúucaria'ra' i Dios. Sulu a'yaa tu jé'yacan jin tyí'xaj tzáahuatyi'ra'aj jime', a'yaa tu a'íjna jin tyí'tasejrataj hua' jimi i tye'tyee ti a'yan tyi'ja'yájna i Dios jimi. ³Ajta tipua'aj i nyúucarij i tyaj huá'ixaatye' a'yan eenye' ti'ij i ti aránami', a'yaa pu'uj een a'íjma jimi i maj á'pua'ren. ⁴Majta a'íimaj camu tyá'tzaahuatye', ji'nye a'íjna i dios ti a'yan séejre' i cháanacaj japua, a'íi pu huo'tánamuaj mej mij quee tyojó'iteej, ajta mej mij quee jaaséj i tatzárij ti huá'tatzavi'tye' ti a'íin pué'een i nyúucaria'ra'

i Ciriistu', a'íi pu ajta a'íin pu'éen i ti a'yan een ti'ij i Dios. ⁵ Catu tajitzé ma'can tyihuá'ixaatye', sulu a'íj tu jitze ma'can tyihuá'ixaatye' i Jesús ti ajta Ciriistu' pu'éen, tyajta ityáj a'yaa tu tyí'taxaj tyaj a'íin pu'éen i tyaj jahuiire' i Jesús a'íjna jime' i tyaj ja'mua xie've'. ⁶ Ji'nye a'íjna i Dios i ti a'yan tyu'ta'íjtaca' ti huányeeri'cij jo'tij jo'tíca'ca'aj, a'íi pu a'íin pu'éen i ti huataséjre yutatzájta', tyej tyij séecan huatyátatzavi'tye'en, tyajta huo'tá'an maj jáamua'tyij a'íjna i ti jin i Dios huápu'íj naa huasé'rin a'íjna jimi i Ciriistu'.

A'íj tu jitze tyí'ca'nye'j i tyaj jin tyá'tzaahuatye'

⁷ Ajta a'íjna i ti jin i Dios tyámua' tyitaatá' i ti ajta huápu'íj tyá'najchij, tatzájta' pu séejre' i tatyévij jitze ti a'yan huasé'rin ti'ij xá'rij xaríj ti jin taavijhua, ta'aj ij huataséjre'en tiquee ityájma jimi séejre' a'íjna i ti néijmi'i putyí'uurej, sulu ti i Dios jimi já'ma'can. ⁸ A'yaa pu'íj, tyij tyajta jéehua á'viicue're', catu mue'tiche'en, je'ej tu tyá'tamuajtyej a'íjci jime' je'ej ti tye'mej, ajta catu a'íj jin tátacua'nyii. ⁹ Je'ej mu pua'aj ta'uurej, ajta i Dios capu matúuhua'naj, metyita'antyiú'nyí'raj, ajta camu ta'antypuá'ritye'sij. ¹⁰ Jo'tij na'aj tyaj já'ciinyej, a'yaa tu cha'taj tyana'aj tyaa'ásij je'ej ti éenye'que' huamu'í' i Jesús, ti'ij ajta tajimí huataséjre'en je'ej ti a'íin tyi'tyúucha'íj. ¹¹ Ji'nye ityáj, tyati'ij tyooj júurij, a'náj tina'aj tu a'yan tya'ajxié'vi'ra' tyaj huá'cui'nyij a'íjci jitze ma'can i Jesús, ti'ij ajta tajimí huataséjre'en i júuricama'ra', a'íjna jitze i tyaj jatyáhue'ra' ti ajta á'puaapua'rej. ¹² A'íj pu jin, ityáj tu a'yan tya'ajxié'vi'ra' tyaj huá'cui'nyij, siajta mua'aj juxáahuaj xu huacháatimee.

¹³ A'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: “Nyáaj nu tyá'antzaahuaj, a'íj nu nyij jin tyu'taxájtaca'.” A'yaa pu cha'taj na'aj een ityájma jimi, ityáj tu tyajta tyá'tzaahuatye', tyajta a'íjna jin tyí'xaj. ¹⁴ Ji'nye a'yaa tu tyá'mua'reej ti a'íjna i Dios, i ti jaatájuurityej a'íjci i tavástara' Jesús, a'íi pu ajta taatájuuritye'sij ityájma a'íjci jamuán i Jesús, ajta taataséjrataj ja'mua jamuán tyej tyij néijmi'i jimi huatyá'itzeere'en. ¹⁵ Néijmi'i pu a'yan tyu'ríj ti'ij mua'ajmaj jamuaatyáhuire'en, mej mij mue'tíj ja'ancuriá'an a'íjna i ti jin Dios tyámua' tyajamuatá'caa, majta je'en mue'tíj tyaatatyójtzi're'en, a'íjna jime' ti huápu'íj naa huasé'rin i Dios.

¹⁶ A'íj tu jin quee tyátaxa'huataj. Tyij ajta i tyaj jatyáhue'ra' ti jéjre'citze' séejre' á'puaapua'rej, i ti yutatzájta' séejre' pu jujajcuare' a'náj tina'aj. ¹⁷ A'íjna i tyaj jin jajpuéjtzij capu tyi'tíj je'ej, jiye'tzín pu mu jó'lyi'ij, ajta a'yaa pu tyámua' ta'uurej tyej tyij ja'ancuriá'an a'íjci i ti huápu'íj naa huasé'rihua'aj ja'mej jusén jime'. ¹⁸ Ji'nye catu a'íj tyí'sej i ti tyí'taavijhua, sulu a'íj tu tyí'sej i tiquee tyí'taavijhua, ji'nye a'íjna i ti taavijhua, capu á'tyeeren, ajta a'íjna i ti quee taavijhua, a'íi pu jusén jime' séeria'aj ja'mej.

5 ¹A'yaa tu ityáj een ti'ij i chi'ij cháanacaj japua ti tyu'uj, ti'ij i ináamuaj ti quee jusén jime' séejre', tyajta a'yan tyá'mua'reej tipua'aj huatyá'uunyej a'ijna i ináamuaj, Dios pu arí taatyéechi'tyej u tajapuá ti jusén jin séejre', ti ajta quee muáca'aj jin taavijhua.

²A'ij tu jin jéehua tyí'mua'tzej a'ijna jime' tyaj tyooj iyan séejre' i cháanacaj japua, ji'nye a'yaa tu tyá'xie've' tyaj ujo'tyájrutyej u chi'táj ti jútye' já'sejre' i ti ajta Dios jin tie'cánasij, ³a'yaa pu'ij, tyij tyajta quee tyí'ijcaana, catu muámua'vi'ij tá'ju'un. ⁴Meentyij tyooj jityán huacháatimee i ináamuaj, tyátayiin yutatzájta', ji'nye catu jaxie've' ti i Dios tu'huáa'ri' a'ijna i ti jin tie'cánasij, sulu ti a'fin jéetze' tie'cáanaj i júuricamej jime' ti jájcuaj ti quee a'náj á'pua'ren. ⁵Ajta i Dios pu a'fin pu'éen i ti tyámua' ta'uurej tyej tyij a'ijna ancuriáan i júuricamej, ji'nye a'fi pu tajimí jaatyájtoo i ju júuricamej, tyej tyij a'ij jin jáamuareej je'ej tyaj tyi'táj tya'ancuriáa'sij i Dios jimi.

⁶A'ij tu jin a'náj tina'aj jitzán tyí'ca'nyej. A'yaa tu tyá'mua'reej tijin tyati'ij tyooj júurij séjre'ej a'ijci jitze i tyaj jatyáhue'ra', a'yaa tu a' imuáj tyityejé'sejre' i tavástara' jimi. ⁷Catu pújoorej tyaj jaaséj, sulu a'ij tu jitze tyí'ca'nyej i tyaj ja'tzaahuatye', ⁸jitzán tu jéehua tyí'ca'nyej, ajta ta'ránajchi tyaj iitáciinyej a'ijci jitze i tyaj jatyáhue'ra' tyej tyij tavástara' jimi ja'séeria'aj tá'ra'nyij. ⁹A'ij tu jin a'náj tina'aj a'yan tyá'huoo tyej tyij tyaatatyójtzi're'en i tavástara', tipua'aj tyooj a'yan séjre'ej nusu tyequée. ¹⁰Ji'nye a'yaa pu tyúuxie've' tyaj néijmi'i huatátasejrataj jo'tij já'sejre' i Ciríistu' ti'ij a'fin néijmi'caa to'xíjtye'en, aj pu'ij síij ajta síij ja'ancuriáa'sij je'ej ti tyá'ci'puaj, je'ej ti tyi'táj tyu'muáriej ti'ij ooj júuricaj, tipua'aj xá'puí' huaríj nusu je'ej pua'aj huaríj.

I nyúucarij ti tyámua' ta'uurej i Dios jimi

¹¹A'ij tu jin, a'yaa tu tyá'mua'reej ti a'yan tyúuxie've' tyaj jéehua já'tyasa'aj i tavástara', a'yaa tutyij tyí'tyese' tyaj hua'antyímue'tin i tyétyaca. Dios pu tyámua' naa tyí'tamuajtyej, a'yaa nu nyij nyajta tyá'xie've' siaj a'yan cha'taj siana'aj mua'aj tyí'tamuajtyej. ¹²Catu tyajta tajíimua'aj tyámua' tyí'taxaj, sulu ityáj tu jamuatá'caa siaj sij tajíme' ahuóotzaahuatye'en, siata'aj sij jaayí'tihua'an siaj huatányuunij a'íjma jimi i maj óotzaahuatye' a'ijci jime' je'ej maj tyúusejrataj majta quee a'ijci jime' je'ej maj tyí'mua'tzej i juxiéjnyu'caa tzajta'. ¹³Tipua'aj tyátatímue'raj, a'ij pu jime' tyaj jahuíire' i Dios, na'ríij quee a'yan tyi'jal'yájna, a'yaa tu ricij tyej tyij mua'ajmaj jamuaatyáhuuíire'en. ¹⁴A'ijna i ti Ciríistu' jin taaxié'vej a'fi pu tajitzé rá'aj, a'ij tu tyij jin a'yan tyá'mua'reej ti síij huamu' hua' jitze ma'can néijmi'caa i tyeítjee, majta je'en néijmi'i jamuán huácuij. ¹⁵Ajta i Ciríistu' pu huamu' néijmi'caa jitze ma'can, mej mij a'íimaj i maj móoj júurij quee che' jujíimua'aj mana'aj je'ej tyé'ejtyoovej je'ej maj ye'ej tyityetyúucha'íij,

sulu mej mij tyámua' tyityetyúucha'ij a'íjci jimi i ti hua' jitze ma'can huamuí', ajta je'en hua' jitze ma'can huatájuuriaca'.

¹⁶A'íj pu jin, catu che' a'tíj je'ej pua'aj tyí'mua'tziire', tyij tyajta tyooj jájcuaj a'yan tyí'mua'ajcaa i Ciríistu' jimi ti tyéviy na'aj pué'eenye'ej, ajta ijíij catu che' a'yan tyí'mua'tzej. ¹⁷A'yaa pu'ij, a'íjna i a'tíj ti Ciríistu' jitze ajtyáma'can a'íi pu sfíj pué'een i tyéviy ti Dios arí jaajájuarej. Pu'ríj metyaja'ajhua'xij je'ej ti tyi'tyúucha'íica'aj ti mí'ma'can jime', ji'nye pu'ríj néijmi'i jin huóojajuarej.

¹⁸Néijmi'i pu a'íjna a'íin pué'een i ti Dios jin tyí'muarie', a'íjna ti jitze ma'can i Ciríistu' tajapuá huatanyúj, ajta je'en taata'íj tyej tyij huo'ré'ixaatyee' en i nyúucaria'ra' ti'ij huó'huíire'en. ¹⁹A'yaa pu'ij huatóomua'aj ti i Dios tyámua' huó'ruuj a'íimaj i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua, ajta quee huo'xíjtyej a'íjna jime' i maj jimi ootyá'itzee, sulu a'íi pu taata'íj tyej tyij huo'ré'ixaatyee' en i nyúucaria'ra'. ²⁰A'íj tu jin ityáj a'íin pué'een i Dios ti huo'ta'ítayaca' tyej tyij tyihuó'ixaatyee' en i Ciríistu' jitze ma'can, i ti a'yan séejre' ti'ij i Dios ti já'muajee a'íjci jime' i nyúucarij i tyaj huá'ixaatyee'. A'íj tu jin a'yan tyaja'muajee jitzán ma'can i Ciríistu' sij tyá'antzaahuatyee' en i Dios jimi. ²¹Ajta i Ciríistu' capu tyi'tíj jin ootyá'itzee, tajitzé ma'can pu i Dios a'yan jáaruuj tyej tyij jamuán i Ciríistu' ji'réeny'e'que' huatyá'itzeere'en.

6 ¹Ajta ijíij, ityáj tu jamuán tyí'muarie' i Dios, a'yaa tutyij tyajta jéehua tyaja'muahuavíij sij ja'ancuriá'an i ti jin Dios tyámua' tyajamuaatá'sij. ²Ji'nye a'yaa pu a'íin tyí'xaj i yu'xarij jitze tíjin:

A'áa nu muáanamujri' ti'ij ajitze juxié'va'ca'aj,

nyajta a'ájna xicáara' jitze muaatáhuíi nyajta muí'rájtoo.

Ajta ijíij pu a'áan putyájá'ricij sij ja'ancuriá'an. Ijíij pu a'ájna putyí'ricij i xicáara' ti jitzán Dios jamuí'rátoonyij.

³Tyajta ityáj catu a'tíj je'ej pua'aj tyí'itiij, na'ríij quee capu tyi'tíj je'ej tyu'tyáhuíire'sij i tyaj jin tyí'muarie'. ⁴Tyajta ityáj, a'yaa tu ja'mua jimi tasejrataj mati'íj a'íimaj i maj tyí'huíire' i Dios jimi, a'yaa tu jéehua tyé'viicue're' a'íjna jime' i tyaj jajpuéjtzij, tyajta quee tyi'tíj tyí'cha'ij, ajta tyí'tamuariere'riste', ⁵majta taatyáavaxij, tyajta huanámi'huaca', mátanyo'si'tye'ej, tyajta tyési'huacan jin tyí'muarie', tyatáxa'i'rii tyaj atanyéjnye', na'ríij tyaj huatatájcun. ⁶Tyajta a'yan tyí'tyesejre' tyej tyámua' naa tyi'tyítacha'ij, a'íjci jime' tyaj jamua'tyej i ti ji'ré'can jime', tyajta tyé'viicue' hua' jimi i séecan, tyajta tyámua' huojomua'raj i taxa'aj tyeétyee, ji'nye a'íi pu tatzájta' séejre' i júuricama'ra' i Dios, tyajta tzáahuatyí'ra'aj jin hua'xie've'. ⁷A'yaa tu tyajta tyihuá'ixaatyee' i nyúucarij ti ji'ré'can jime', tajitzé pu séejre' a'íjna i ti jin i Dios néijmi'i putyí'uurej. Tyámua' tu naa tyí'muarie', tyej tyij huatyényo'se'en ajta tyej tyij huatyátanaj. ⁸A'náj taca'aj mu taatyátzaahuatyee'sij, majta a'náj taca'aj je'ej pua'aj tyitaatájeevij,

a'náj taca'aj mu tyámua' tyitaataxájta, majta a'náj taca'aj je'ej pua'aj tyi'taxáataj muá'ju'un. A'yaa mu tojo'mua'raj ti'ij i mej tyí'hue'tacaa, tyajta ityáj tzáahuatyí'ra'aj tu jin tyí'xaj. ⁹A'yaa mu tojo'mua'raj cuxáa mequee tamujtyej, majta tyámua' naa tyí'tamujtyej. A'yaa tu huasé'rin cuxáa tyaj já'cui'iihuaj, tyajta tyóoche' tu júurij, puéjtzij mu tatá'caa, majta quee a'fj jin tacui'nyij. ¹⁰A'yaa tu huasé'rin cuxáa tyátaxaamuijritey', matyajta a'náj tina'aj tatyamua've', a'yaa tu huasé'rin cuxáa tyequée je'ej tyéejviicue', matyajta mui'caa chíjtyaanyi'taj, tyajta a'yan cuxáa tyequée tyi'tfj tyícha'íij, metyajta néijmi'i tyí'ijcha'íij.

¹¹Ta'ihuáamua' Corinto sij jo'cháatimee, tu'rj tyajamuáa'ixaa ja'huoo'itérican jime', tyámua' tu tyerj tyajamuataséjra a'tyán tyaj pué'een. ¹²Catu ityáj tyi'tfj ja'mua'aviitze', mua'aj xu a'fin pué'een i sij tyi'tfj avaa i jutzájta'. ¹³A'fj nu jin a'yan tyaja'muahuavij, a'yájna ti'ij a'tfj ti jéehua hua'xie've' i juyójmua', sij nyejitzé tyú'ca'nyej, a'yájna nyati'ij nyáaj ja'mua jitze tyí'ca'nyej.

Ityáj tu a'fin pué'een i tyejúuj Dios ti tzajta' iirájcaj

¹⁴Caxu a'yan rijcaj mati'ij a'fjma i maj quee tyá'tzaahuatye'. Xu'huóomua'tzij a'fjna jime', ¿ji'nye tyí'rij ti síj na'aj pué'eenye' a'fjna i ti naa een ajta a'fjna ti je'ej pua'aj een? ¿Ca' ji'nye tyí'rij maj antyóonaxcaj i tatzárij ajta i t'ca'rij? ¹⁵Capu je'ej tyí'rij maj huóojaahuatye'en i Ciríistu' ajta i tyiyáaru', capu ajta je'ej tyí'rij maj huóojaahuatye'en a'fjna i ti tyá'tzaahuatye' a'fjna jamuán i tiquee tyá'tzaahuatye'. ¹⁶¿Tyi'tanyí je'ej metyí'xa'pui'intare' a'fimaj i maj jusi'rii i tyejúuj tzajta' Dios ti ja'a'rij a'fjma jamuán i sáanturij? Ji'nye ityáj tu a'fin pué'een i tyejúujra' i Dios ti júurij, a'yájna ti'ij a'fin tyu'taxájtaca' tijn:

Nyáaj nu hua' tzajta' u'séeria'aj na'mej,
nyáaj nu hua' Dios pue'éenye'ej na'mej,
majta a'fimaj nyetye'ítyeristyamua' mu pue'éenye'ej muá'ju'un.

¹⁷A'fj pu jin ajta a'yan tyí'xaj i tavástara' tijn:

Xa'vá'ciinyij hua' tzajta',
caxu che' a'yan rijcaj mati'ij a'fimaj.
Aj nu nyij nyáaj jamuataxié've'ej,

¹⁸nyáaj nu ja'muavástara' pue'éenye'ej na'mej,
siajta mua'aj nyiyóojmua' xu pue'éenye'ej xá'ju'un,
a'yaa pu tyí'xaj i tavástara' i ti néijmi'i jin tye'entyúumua'ree.

7 ¹A'yaa pu'ij, ta'ihuáamua' mu tyaj já'muaxie've', a'íi pu a'fin pué'een i Dios ti jin tya'tóoratziiri'. A'fj pu jin tyiche' tyámua' eenye' i tatyévij jitze tyajta i tajúuricamej jitze, a'yaa tu tzáahuatyí'ra'aj tyí'ijcha'íij i Dios jimi tyetyí'tyese' tyej tyij ji'r'é'nye'ej huatyá'itzeere'en.

**Pablo pu huatóotyamua'vej a'fjci jime' maj
tyá'antzaahuaj i Corinto maj ja'chej**

² Siataataxié've' mu juxiéjnyu'caa tzajta'. Catu a'tfj je'ej pua'aj jó'mua'rajca'aj, catu tyajta a'tfj je'ej pua'aj huáruuj, catu a'náj a'tfj tyu'xívi'ri'. ³ Canu a'yan tyajámua'ixaatye' nyej nyij je'ej pua'aj tyajamuaaxáj, j'i'nye nu'ríj a'yan tyajamuáa'ixaa, mua'aj xu ú'sejre' yunyatzájta', tyata'aj tyij néijmi'i júurij huatyá'itzeere'en nusu tyaj néijmi'i huácu'i'nyij. ⁴ Canu tyi'tfj aváataj nyetyajámua'ixaatye', jéehua nu nyij á'nyatzaahuatye' ja'mua jime'. Tyij nyajta jajpuéjtzij, jéehua pu nú'ca'nyisti' nyajta nu nyetyamua've'.

⁵ Tyati'ij a'áa ja'rá'aj a Macedonia, catu ma' já'taso'pe', sulu jo'tij na'aj tu jajpuéjtzica'aj, jéehua tu á'viicue'ria'ca'aj hua' jimi i tye'fye'e, tyajta tyi'tzi'nyaca'aj. ⁶ Ajta i Dios, i ti ca'nyíjra'aj hua'tá'caa i maj je'ej tyityóomuajtyej, tyámua' pu táaruuj tí'ij a'fín uvé'nyej i Tito, ⁷ ajta capu a'fí na'aj i ti a'fín yará'aj, sulu ti a'fín ajta jutyamua'va'ca'aj ja'mua jime'. A'fí pu taaté'exaa siaj mua'aj jéehua huápu'i'ij tasejracuj, ajta i siaj juxaamuijritey' a'fjna jime' siaj jamua'reericuj je'ej ti tyí'nyahuiire', a'fj nu jin jéetze' huatányetyamua'vej.

⁸ Tyij ajta jamuaatáxaamuijritey i yu'xarij nyaj jamuaata'ítyi'ri', capu ijíj je'ej pua'aj nya'asej. Ajta anaquéej pu je'ej pua'aj nya'axcaj, nyati'ij jaaséj i ti cfi tyajamuaatáxaamuijritey, ⁹ ijíj nu nyetyamua've', canu a'fjna jime' i siaj huatóoxaamujri, sulu a'fj nu jin i siaj huatóoxaamujri siaj sij siajtáhua'aj ja'antzaahuatye'en i Dios. A'yaa xu tyityaatóoxaamuijritey je'ej ti i Dios tya'ajxié'vi'raca'aj, a'fj tu jin quee ityáj je'ej pua'aj jamuáaruuj, ¹⁰ j'i'nye a'fjna i siaj jin huatóoxaamujritey Dios pu jimi jo've'mej siaj sij tyu'tú'uunyi' ajta tí'ij jamuáahuiire'en, a'fj pu jin quee je'ej metyejé'tyi'tij siaj sij juxaamuijriteya'aj. Ajta a'fí pu tyu'jé'caj i xaamu'jrira'aj íiyan ti ma'can i cháanacaj japua. ¹¹ I siaj jin huatóoxaamujritey'en, Dios jimi pu jo've'mej, xaaséj je'ej ti atyojo're'nyej. Jéehua xu jaatyátzaahuatyej siajta nyaj japua huatanyúj, siajta huatanyínyu'cacuca', siajta tyu'tátziin. Siajta je'en jéehua jaataxié'vej siaj naaséj, a'fj xu jin puéjtzij jaatá' a'fjci i ti je'ej pua'aj rijcaa. A'fj pu'ij jin néijmi'i a'yan tyu'taséjre siaj mua'aj quee tyi'tfj jin ootyá'itzee. ¹² A'yaa pu'ij, nyati'ij tyajamuaata'ítyi'ri', canu a'yan huarfj a'fjna nyamua'tzaj i a'tfj ti ootyá'itzee, nusu i ti séej jimi ootyá'itzee, sulu ta'aj ij huataséjre'en i Dios jimi a'chu siaj tajimí tyi'ca'nyej. ¹³ A'fí pu a'fín pu'éen i ti jéehua naa taatá'aj.

Ajta capu a'fí na'aj i ti naa taatá'aj, sulu tyajta tu huátatyamua'vej a'fjna jime' ti i Tito yará'aj jutyamua've'ej, j'i'nye néijmi'i xu mua'aj ca'nyíjra'aj jaatá'. ¹⁴ Nu'ríj nyáaj a'yan tyaaté'xaatya'ca'aj i Tito nyaj jéehua á'nyatzaahuatye' ja'mua jime', siajta mua'aj caxu

naatatyévi'rastej. Ji'nye néijmi'i i tyaj tyeríj jamuáa'ixaa, a'yaa pu tyi'ja'yájna, a'yaa pu cha'taj na'aj tyi'ji'r'é'can jime' je'ej tyaj tyaaté'exaa i Tito, tyaj jéehua á'tatzaahuatye' ja'mua jime'. ¹⁵ A'íjna i Tito jéetze' pu já'muaxie've' ti'ijta jo'támua'reej je'ej siaj néijmi'i jéehua huápui'ij tyeetyátzaahuatyej. ¹⁶ Jéehua nu nyetyamua've', a'íjna jime' i ti i'ríj nyej nyaxáahuaj ja'mua jitze tyú'ca'nyej.

I maj juxié'vi'ra' jin tyi'tá'caa i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta'

8 ¹ Ajta ijíj ta'ihuáamua', a'yaa tu tyá'xie've' tyaj jamuaaté'exaatye'en je'ej ti Dios tyámua' tyihuo'tá' a'íjma i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta' a'áa ti huataca'aj a Macedonia. ² Tyij majta jéehua jajpuéjtzij mu'ríj néijmi'i jin tyo'táviicue'ri', jéehua mu mij jutyamua've', capu je'ej tyij majta quee je'ej tyéejviicue', i maj tyu'tá' juxié'vi'ra' jime' jéehua pu tyu'tyáhuui cuxáa chíjtyaanyi'ij maj pu'é'eenye'. ³ Nyáaj nu jamua'reej maj tyu'tapu'éjve a'chu maj caa putya'uurejve'ej, majta juxié'vi'ra' jin jéetze' a'yan huaríj. A'íimaj mu jujíimua'aj huatyóohuij ⁴ maj taatáhuaviiri' tyaj huo'tá'an maj huo'tyáhuui're'en a'íjma i maj i Dios jitze ajtyáma'can. ⁵ Majta a'íimaj camu a'yan mana'aj tyu'tapu'éjve je'ej tyaj tye'ejchó'va'ca'aj, ji'nye anaquéej mu i tavástara' jimi huatóotoj, majta je'en ityájma jimi, a'yájna ti'ij i Dios tya'ajxié'vi'ra'. ⁶ A'íj tu jin jéehua jahuaviij a'íjci i Tito ti a'íin jaaria'siire'en ja'mua jimi i siaj juxié'vi'ra' jin tyu'tá', a'íjna i ti arí anaquéej huatyóochej ja'mua tzajta'. ⁷ Ji'nye mua'aj jéetze' xu tyí'mue'tíj, a'íjna jime' i siaj tyá'tzaahuatye' i tavástara' jimi, ajta ja'mua'i'riitye' siaj huo'té'exaatye'en i nyúucarij, siajta tyámua' tyá'mua'reej je'ej ti ajóo'en i Dios jimi, siajta juxié'vi'ra' jin taataxié'vej i siaj ityájma jimi jaar'írej, a'yaa pu cha'tána'aj siaj sij tyu'tyámue'tin a'íjna jime' i siaj séecan huatyáhuui're'en.

⁸ Canu nyej nyij a'yan tyaja'mua'íitya'aj nyaja'mua'ixaatye', sulu a'íj nu siaj sij jáamua'reej je'ej maj majta séecan tya'ajxié'vi'ra', mej mij mua'ajmaj jamuaataséjratye'en maj ji'r'é'can jime' já'muaxie've'. ⁹ Ji'nye xu'ríj mua'aj jamua'reej ti i tavástara' Jesús, i ti ajta Círíistu' pu'é'een, a'íi pu néijmi'i tyí'ijcha'ij a'yan tyu'tóosejrataca' ti'ij síij tiquee je'ej tyéejviicue', ti'ij ja'mua japua huatányuunij, siaj sij mua'aj a'íjna jin a'íin pue'éenye'ej xá'ra'nyij i maj tya'ancuriáa'sij i Círíistu' jimi.

¹⁰ A'yaa nu nyáaj tyajámua'ixaatye' je'ej nyej nyáaj tyí'mua'tzej a'íjna jime' i siaj huo'tyáhuui're'en. Ti'ij na'aj ju'síj, caxu a'íj siana'aj jin huatyóohuij siaj huo'tyáhuui're'en i séecan, sulu a'yaa xu siajta huaríj xuutyámua've'ej. ¹¹ Ajta ijíj, je'ej siaj caa putya'uurejve, siata'aj ja'antyíci'tyij i siaj ju'huatyáhuuij, a'yan naa setyuutyámua've'ej siati'ij jájcuaj imuáj tyu'huatyáhuuij siaj a'yan huárinyij. ¹² Ji'nye tipua'aj a'tíj ji'r'é'can jime' a'yan tyá'xie've'ej ti tyi'tíj tyu'tá'an, Dios

pu ja'ancuriáa'sij a'chu ti caa tyi'táj tyu'tá'sij. Capu i Dios tyu'huaviij tyi'táj tiquee síij tyícha'ij.

¹³ Capu ajta a'yan tyi'tyéevijtij ti a'ijna jime' siaj sécan huatyáhuui mua'ajmaj tyi'táj jamuá'itziitye'ej, sulu siaj sij juxa'aj siana'aj eenye'. ¹⁴ Ajta ijíij mua'aj xu tyí'ijcha'ij i sécan ti tyá'itziitye', ajta majca'huáyee, a'íi mu mijta jamuaatáhuuie'sij a'ijna jime' i ti mua'ajmaj tyajamua'itziitya'aj ja'mej. ¹⁵ A'yájna ti'ij tyé'yu'si' i yu'xarij jitze a'yan tijin: "Capu tyi'táj avá'itzeerej a'ijci jimi i ti jéehua jáasii, capu ajta tyi'táj jo'tyá'itziitye'ej a'ijci i ti cíi na'aj tyáasii."

Pablo pu i Tito huata'ityaca' a Corinto

¹⁶ Tyámua' nu tyé'tyojtzire' i Dios ti ca'nyíjra'aj jaatá' a'ijci i Tito siaj sij a'yan cha'taj siana'aj jitzán tyuuxié've'ej siati'ij nyej jimi. ¹⁷ A'íi pu ja'ancuriáa' i nyaj tyeel'ijcaj, siajta mua'aj xu jéehua jitzán juxié've', a'yaa pu'ij ijíij tya'ajxié'vi'ra' ti a'áa jó'me'en ja'mua jimi.

¹⁸ Jamuán i Tito, séej nu huata'ityaca' i ta'ihuáara' ti'ij ajta jamuán ujó'me'en. A'ijna i ta'ihuáara', néijmi'que' mu tyámua' naa yó'sej a'ijci jime' ti a'íin tyámua' naa tyí'muarie' i nyúucaria'ra' jime' i Dios. ¹⁹ Ajta, a'íimaj i maj jusi'rii i Dios jimi, a'íi mu ja'antyíhuoj ti'ij tajamuán jo'cha'canye'en ajta tyu'tyáhuuie're'n a'ijna jime' i tyaj tyí'muarie', i tyaj jin tyámua' tyeetyátoonyij i tavástara', ajta tyej tyij jamuaataséjratye'en i tyaj jéehua já'muahuiiria'cuj. ²⁰ A'yaa tu tyá'huoo ti'ij quee a'táj je'ej pua'aj tyí'taxajtaj a'ijna jime' tyaj jéehua jáasiire'en i siaj mua'aj tyi'tá'caa. ²¹ Tyajta tu jahuoo tyej tyij a'náj tina'aj xá'pui' rijcaj je'ej ti tyi'tyéevijtij, catu a'ij tyana'aj jimi i tavástara', sulu tyajta tu a'yan ricij hua' jimi i tyeétyee.

²² Hua' jamuán a'íijma i tyaj huo'ta'ityaca', séej nu nyajta huata'ityaca' i ta'ihuáara', i ti arí mue'táj taataséjra ti a'íin a'yan tya'ajxié'vi'ra' ti taatáhuuie're', ajta ijíij jéetze' pu óoca'nyej a'ijna jime' ti huápu'ij jéehua ja'mua jitze tyí'ca'nyej. ²³ Ajta a'ijna i Tito a'íi pu a'íin pu'éen i ti nyajamuan tyí'muarie' tyej tyij mua'ajmaj jamuaatyáhuuie're'en. Majta a'íimaj i maj hua'puaj i ta'ihuáamua', a'íi mu a'íin pu'éen i maj huo'ta'ityaca' a'íimaj i maj jóosi'rii mej mij i Ciriístu' tyu'tatyójtzi're'en. ²⁴ Ajta mata'aj mij jáamua'reej i maj jusi'rii, siata'aj huo'taséjratye'en a'íijma i tyétyacaa siaj tzáahuatyí'ra'aj jin hua'xie've', mej mij majta jáamua'reej ti a'yan tye'tyévijtye' i tyaj á'tatzaahuaty'e' ja'mua jime'.

9 ¹ Ajta a'ijna jime' i tyaj jin huá'huuie're' a'íijma i ta'ihuáamua' i maj a'yan cha'taj mana'aj tyá'tzaahuaty'e', capu juxie've' nyej tyajtáhua'aj a'ijci jin tyajamuaatayú'se'en siaj sij a'yan huárinyij, ² ji'nye nu'ríj jamua'reej siaj jéehua mua'aj a'yan tya'ajxié'vi'ra'. A'íj nu jin á'nyatzaahuaty'a'aj a'yan nyetyihuá'ixaaty'e' a'íijma i maj Macedonia jo'cháatimee, a'yaa nu tyihuá'ixaaty'e' ti arí séej

nyinyi'ra'aj tyooméj siaj tyámua' huóoruuj mua'aj Acaya siaj jo'cháatimee, a'íj mu mij jin majta mue'táj a'yan tyitya'huóoca'an mej mij majta tyu'tyáhuüre'en i Macedonia maj jo'cháatimee. ³Nyajta nyáaj, a'yaa nu een jime' ta'ihuámua' tyu'ta'ítayaca' ja'mua jimi, ti'ij quee a'yan tyá'ra'nyij nyaj huáapua'aj nyana'aj á'nyatzaahuatya'aj nyati'ijta mua'ajmaj jamuatyáxajtasime'en. Sulu siata'aj sij tyámua' eenye' je'ej nyaj nyeríj tyihuo'té'exaaj mua'ajmaj jime', ⁴ji'nye tipua'aj séecan i maj Macedonia já'ma'can nyajamuan mó'ju'un, majta je'en jamuáatyooniy sequée tyámua' éenya'caj. Aj pu'ij taatatyévi'raste'sij ityájma, capu mua'ajmaj sulu ityájma pu a'íjna jime' tyaj mua'ajmaj jin á'tatzaahuatye'. ⁵A'íj pu jin a'yan tyina'ránajchaca' nyaj huo'táhuavij i nye'ihuámua' mej mij jó'ju' ja'mua jimi mej mij anaquéej jamuáamuaarej, ajta siaj sij huo'tá'an i siaj jin tya'tóoratziiri' siaj tyu'tapuéjve'en. A'yaa xu sij juxié'vi'ra' jin tyu'tá'sij, capu a'yan éenye'ej ta'mej ti'ij nyaj ca'nyéjrij jin jamuaata'íj siaj sij tyu'tapuéjve'en.

⁶A'íj xu ootámua'reej: A'íjna i ti cii na'aj tyu'tá', cii pu'uj ajta tya'ancuriáa'sij, ajta i ti jéehua tyu'tá', jéehua pu ajta tya'ancuriáa'sij. ⁷A'yaa pu tyúuxie've' ti síj ajta síj tyu'tá'an a'chu ti a'yan tya'ajxié'vi'ra' i jutzájta', che' quee jamuáacha'aj nusu ca'nyéjrij jime', ji'nye Dios pu jaxie've' i a'táj ti jutyamua've'ej tyu'tá'. ⁸Dios pu jaayí'tin ti jaatámui'ren i ti jin tyámua' tyajamuaatá'an, siaj sij a'náj tina'aj néijmi'i tyí'ijcha'ij, ajta ti'ij tyí'ci'paa siaj séecan huatáhuüre'en. ⁹A'yaa pu tyá'xaj i yu'xarij jitze tijin:

© 1996 David C. Cook

2 Corintios 9:6-11

Jéehua pu tyihuo'tá' a'íjma i maj quee je'ej tyéejviicue',
ajta i ti jin xá'pui' ricij, a'íi pu jusén jime' séejre'.

¹⁰Dios pu a'íin pué'een i ti tyu'tá'caa i ímue'rij ti huahuásti'huaca',
ajta i cue'ráj ti tyí'cue'ri, a'íi pu'ij ajta néijmi'i tyajamuata'sij, ajta
já'muahuosi'ran, sij sij jéetze' tyu'muárie'en a'íjna jime' i ti xá'pui'
een. ¹¹A'yaa xu néijmi'i tyi'ijcha'íj xá'ju'un sij sij juxié'vi'ra' jin
tyihuo'tapuéjve'en. Ajta i sij mua'aj mutyojo'ta'ityaca', a'yaa pu
tyu'tyáhuire'sij mej mij i ta'ihuáamua' tyaatatyójtzi're'en i Dios.
¹²Ji'nye tyati'ij huo'táhuui i ta'ihuáamua', catu a'íj tyana'aj tyihuo'tá'
i ti tyihuá'itziitya'ca'aj, sulu tyajta tu ca'nyíjra'aj huo'ta' mej mij
tyaatatyójtzi're'en i Dios a'íjna jime' je'ej sij huaríj. ¹³A'íi mu majta
tyaatatyójtzi're'ej i Dios, ji'nye a'íi mu a'íjna jin jamua'reeren i sij
jin huo'tyáhuui sij ja'astej i Ciriístu'. Majta mu jaatyátzaahuatye'sij
i Dios, a'íjna jime' je'ej sij mua'aj tyihuá'huire' a'íjma, sijta
néijmi'caa i séecan. ¹⁴Majta je'en jaatáhuosij i Dios jimi ja'mua
jime' jéehua maja'muaxié've'ej, a'íjna jime' ti i Dios jéehua
huápu'ij tyámua' tyihuo'tá' je'ej sij tyi'tíj jin huaríj. ¹⁵Tyiche'
tyaatatyójtzi're'en i Dios, ji'nye a'íi pu taatapuéjve i ti huápu'ij
juxié've' i ti quee maja' nyúucarij tyaj jin jaataxáj.

Pablo pu japuan huatanyúj i ti jin tyi'tyéjvee

10 ¹Nyáaj, i nyaj Pablo pué'een, a'yaa nu tyaja'muahuavij, a'íjna
jime' ti i Ciriístu' ná'ancu'vaxij, tyij majta a'yan tyí'nyaxaj
yee nyaj jee tyi'tziinye' tipua'aj ja'mua jamuán anyo'tyávaacaj,
nyajta je'ej huányaxaxa'aj tipua'aj ya' ímuáj naatyávaacaj. ²A'yaa
nu nyij tyaja'muahuavij, nyati'ij a'áa jó'me'en ja'mua jimi, sij
quee ca'nyíjra'aj nyatá'care'en nyej nyij a'yan huatányesejrataj
nyaj á'nyaca'nyej yunyatzájta' a'íjma jimi i maj a'yan tyí'taxaj tyaj
a'yan cha'taj tyana'aj ricij mati'ij a'íimaj i maj íyan huacháatimee
i cháanacaj japua, ji'nye ná'nyaca'nyej nyaj a'yan tyihua'rájeevej.
³A'yaa pu ajta tyi'ja'yájna tyaj tye'ityee pué'een, tyajta catu a'yan
tyí'tyenyose' mati'ij i tye'ityee i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua.
⁴I tyaj jin nyo'se', capu íyan tyí'ma'can i cháanacaj japua, sulu
a'íi pu a'íin pué'een i Dios ti néijmi'i jin putyí'uurej. A'yaa tutyij
néijmi'i tye'entyí'uunaj i maj jin tajitzé tyí'pua'ritye' ⁵tyajta i maj jin
óotzaahuatye' mej mij tyi'tyánaamuaj maj jáamua'tyij i Dios. Néijmi'i
i hua'mua'tziira'aj a'íj tu jimi tyu'tátuire'en i Ciriístu', ta'aj ij a'íj
ará'astej, ⁶tyajta tyámua' een tyej tyij puéjtzij jaatá'an a'íjci i ti quee
tyihuojó'ítej, tipua'aj serij mua'aj néijmi'i jin ja'rá'astej i Dios.

⁷Xaaséj a'íjci i ti séejre'. Tipua'aj a'tíj a'yan tyámua' naa
tyá'mua'reeriaj ti i Ciriístu' jitze ajtyáma'can, che' ajta a'yan
tyá'mua'reeriaj tyej tyajta ityáj i Ciriístu' jitze ajtyáma'can. ⁸Tipua'aj
nyáaj jéetze' ná'nyatzaahuatye'ej a'íjna jime' i ti jin nyavástara'

tyinaata'íj, capu nyetyevi'raste', ji'nye i tavástará' pu a'yan tyitaata'íj tyej tyij tyámua' jamuáa'uurej capu tyej tyij jamua'antypuá'rite'len. ⁹Canu a'yan tyá'xie've' tí'ij a'yan séjre'ej yee nyaj já'muamuaritye' a'íjna jime' je'ej nyaj tyajá'muayu'se'ej. ¹⁰Séecan mu a'yan tyí'xaj tíjin nyej jee ca'nyéjrij jin tyajá'mua'íjtye' a'íjna i yu'xarij jitze, ajta típua'aj ja'mua jamuán anyo'tyávaacaj canu jee á'nyaca'nyej nyaj a'yan tyajamuaté'exaatye', nyajta jee quee tzáahuatyí'ra'aj jin tyí'xaj. ¹¹Ajta a'íjna i ti a'yan tyí'xaj, che' jáamua'reej tíjin a'yaa tu tyí'xaj típua'aj ya' ímuáj taatyú'uucáj, tyajta a'yan rinyij tyati'íj ja'mua jimi jo'tyú'uucáj.

¹²A'yaa pu tyi'ji'récán jime', tyaj quee á'taca'nyej tyej tyij tajíimua'aj á'tatzaahuatyé'ej, mati'íj i séecan jusejrataj ja'mua jimi. Majta a'íimaj camu xá'pui' metyityoomuámua're' mej mij jujíimua'aj óotzaahuatyé' séecan jamuán. ¹³Catu ityáj a'yan tyá'tatzaahuatyé' je'ej tíquee tyitatyé'vijtye'. A'yaa tu'uj ricij a'chu ti i Dios tatá'caa tyej tyij ahuátatzaahuatyé'len a'íjna jime' i tyaj jin tyí'muarie', a'íi pu'íj taatá' tyej tyij mua'ajmaj jimi ja'rá'astij mu siaj Corinto ja'chej. ¹⁴A'íj tu jin quee a'yan ricij je'ej tíquee tyitatá'caa, a'yaa pu tyá'ra'nyíiche' típua'aj tyequée jájcuaj ímuáj a'áa ja'tanyéjnyíiche' ja'mua jimi. Ityáj tu a'íin pu'é'een i tyaj anaquéej jamuaaté'exaa i nyúucaria'ra' i Ciriístu'. ¹⁵Catu tyajta a'íjna jin á'tatzaahuatyé' je'ej maj i séecan tyu'muáriej, a'yaa tyi'tíj tya'uuriáaj tíquee xá'pui'. Sulu a'yaa tu tyá'xie've' tyaj jéetze' tyu'tyáhuíire'len ja'mua jimi, a'yájna siati'íj mua'aj seríj tyá'tzaahuatyé'. ¹⁶A'yaa tu tyajta tyá'xie've' tyaj huó'ixaatyé'len i nyúucaria'ra' i Ciriístu' i maj a' ímuáj jo'cháatimee séej chuéj japua, jo'maj quee xu séecan tyojo'muáriej, tyej tyij quee ahuátatzaahuatyé'len a'íjna jime' je'ej maj séecan tyu'muáriej.

¹⁷Típua'aj a'tíj tyi'tíj jin óotzaahuatya'mui'íj, che' i tavástará' jimi ahuóotzaahuatyé'len. ¹⁸Ji'nye a'íjna i ti jusíj tyámua' tyúusejrataj, capu a'íin pu'é'een i ti Dios jaataxié'vej, sulu a'íjna i a'tíj tavástará' ti tyámua' tyá'tá'caa.

Pablo pu tzáahuatyí'ra'aj jin tyi'tyéjvee i tavástará' jimi

11 ¹A'tzúj cuj cfi setyino'viicue', tyij nyajta a'yan huasé'rihua'aj cuxáa nyenyatíimue'raj nyetyaja'mua'ixatyé'. Che' je'ej tína'aj, siano'táviicue'. ²Ji'nye a'íjna i nyaj jin chueerij ja'mua jime' Dios jimi pu jo've'mej. A'yaa nu tyaaxá'pui'intarej siaj sij a'íj siana'aj jimí huatyá'ítzeere'len i Ciriístu' sequée tyi'tíj jin a'ítzéeria'aj, yaa tí'ij íiti' tíquee xu tyáataj jamuán hui'caa. ³Ajta a'yaa nu tyí'tziinye' típua'aj a'tíj jamuáacuanamuaj tí'íj i cú'cu'uj tyáacuanamuaj a'íjci i Eva, siaj sij quee che' tzáahuatyí'ra'aj jin já'astijria'aj i Ciriístu'. ⁴Tyámua' xu mua'aj tyihuál'jepe' típua'aj síj mu jo've'mej ti séecan i nyúucarij jime' jaxaj a'íjci i Jesús, tíquee a'yan huánamuajrii je'ej tyaj tyeríj

tyajamuáa'ixaa, siajta xu ja'ancuriáa'vej séej i júuricamej tiquee a'ín pué'een i Dios ti anaquéej jaatyájtooj ja'mua jimi, ajta síj i nyúucarij tiquee a'yan huánamuajrii ti'ij i sij serij ja'antzaahuaj. ⁵A'yaa pu'ij, capu a'yan nya'asej nyaj jéetze' ciléenye' jin tyí'huiire' mequee a'íimaj i maj nu'uj huápu'i'ij va'cán jin tyityetyu'uj. ⁶Tyij ajta quee nyai'riitye' nyej nyij tyámua' naa tyu'taxáj hua' jimi i tye'ítyee, capu a'yan een i nyaj jin ucájmua'rej, a'íj tu tyij a'náj tina'aj já'muasejratye', tyajta néijmi'i jin a'yan ricij.

⁷¿Nyiquij je'ej pua'aj naaríj nyati'ij huáapua'aj nyana'aj jamuaaté'exaa i nyúucaria'ra' i Dios, nyajta huatyenyaxáahuataca' sij siaj mua'aj ahuóotzaahuatye'en? ⁸Nyáaj nu huári'ri' i hua' túmii a'íimaj i maj a'yee jusi'rii i Dios jimi, nyej nyij a'íjna jin huatyényahuiire'en nyajta mua'ajmaj jamuaatyáhuire'en. ⁹Ajta nyati'ij a'áa jo'tyaváacaj ja'mua jimi capu tyi'tíj no'tyá'itzij, canu tyi'tíj jin jamuaatamuárie'ristej, ji'nye a'íimaj i nye'ihuáamua' i maj a'áa ja'rácij a Macedonia, a'íi mu tyinaatá' i ti tyiná'itziitya'ca'aj. A'yaa nu tyá'xie've' nyaj quee jamuaatamuárie'riste'en, nyajta nyooj a'yan tyu'ma'aj na'mej. ¹⁰Tyámua' nu naa tyá'mua'reej i ti a'yan tyi'ja'yájna i Ciriístu' jimi, a'yájna ti'ij ajta quee a'tíj tyináa'ri'raj i nyaj jin á'nyatzaahuatye' néijmi'que' a'áa ti huataca'aj a Acaya. ¹¹¿Ji'nye een jime' a'yan nyetyi'xaj? ¿Nyiquij a'íjna jime' nyaj quee já'muaxie've'?' Dios pu jamua'reej tíjin nyajá'muaxie've'.

¹²Nyajta nyóoche' nu a'yan tyu'ma'aj na'mej, nyej nyij quee huo'tá'an a'íjma i maj jahuoo mej mij cha'mana'aj tyi'tíj jin óotzaahuatye', maj quee a'yan tyi'muarie' tyati'ij ityáj, ¹³ji'nye a'íi mu'uj pué'een i maj quee tzáahuatyí'ra'aj jin huata'ítyi'huaca', majta tyú'cuanamuaj a'yan metyuúséerataj ti nu'uj i Ciriístu' huojo'ta'ítyaca'. ¹⁴Ajta a'íjna capu je'ej ta'sejratye', ji'nye i tyiyáaru' pu ajta a'yan jusejrataj ti'ij síj ti tyí'huiire' u tajapuá, ¹⁵a'íj pu jin quee je'ej ámiteere' típua'aj a'íimaj i maj jahuiire' i tyiyáaru' a'yan metyúusejrata maj a'íjna jin tyi'huiire' i ti xá'pui' een. Majta a'yaa mu tyitye'entyipué'rij je'ej maj tyaamue'tij a'íjna jime' je'ej maj tyi'tíj huáruuj.

I ti jin jajpuéetzij a'íjna i Pablo

¹⁶Nyajtáhua'aj nu a'yan tyajamuaté'exaatye'ej tiquee a'tíj a'yan tyi'mua'ajcay yee nyej nyatímue', ajta típua'aj a'yan metyí'mua'ajcay, siata'aj naata'an nyaj a'yan tyu'taxáj ti'ij túutímue', nyej nyij nyajta nyáaj ahuá'nyatzaahuatye'en, ¹⁷ajta a'yájna nyati'ij tyé'nyatzaahuatye' nyenyatímue'raj, capu a'yan tyi'xa'pui' i tavástara' jimi. ¹⁸Ji'nye mue'tíj mu óotzaahuatye' a'íjna jime' je'ej maj tyu'muáriej, a'yaa nu nyij nyajta nyáaj tyé'nyatzaahuatye'en. ¹⁹Tyámua' xu mua'aj metyityoomuámua're', a'íj xu jin tyámua' naa tyé'viicue' a'íimaj

jimi i maj jutímue!, ²⁰ siajta xu tyé'viicue! a'íjma jimi i maj ca'nyéjrij jín tyajámua'ijtye!, na'ríij i maj tyajamuáa'ri'raj, nusu i maj já'muacuanamuaj, i maj já'muaxana've!, ajta i maj jamua'ráava'raj i ja'mua jiise!. ²¹ Tyij ajta nyetyevi'raste! nyaj jaataxáj, catu ityáj ahuátaca'an tyej tyij a'yan huárinyij mati'ij a'íimaj.

Ajta tipua'aj séecan a'yan metyóotzaahuatya'aj, a'yaa nu nyajta nyáaj tyé'nyatzaahuatye'en, tyij ajta quee xá'pui!. ²² ¿Nyiquij Hebreos maj pué'een a'íimaj? Nyáaj nu nyajta a'íin pué'een. ¿Nyiquij a'íjna jitze mua'ajtyáma'can i Israel? Nyáaj nu nyajta a'íjna jitze ajtyáma'can. ¿Nyiquij i Abraham jitze mue'rá'ma'can? Nyajta nu nyáaj a'íjna jitze eeráma'can. ²³ ¿Nyiquij metyí'huüre' i Ciríistu' jitze ma'can? Jéetze' nu nyáaj a'íjna jime' tyí'huüre!, tyij nyajta ijíij nyatímue'raj nyetyajámua'ixaatye!. Nyáaj nu jéetze' tyu'muáriej mequee a'íimaj, nu'ríj jéetze' mue'tíj huanámi'huaca' mequee a'íimaj, majta mue'tíj meríj naatyáavaxij, nyajta nu mue'tíj tñ huamuí!. ²⁴ Anxívij mu pua'máj puéjtzij naatá' a'íimaj i maj Israel jitze ajtyáma'can, a'íjci jime' i maj seityéj japuan tamuáamuata' japuan arámuaacuaj pua'máj nie'riá'vaxij. ²⁵ Huéecaj mu natyáavaxij ciyéj jime!, majta séej naatyáto'sixij tyetyéj jime!. Huéecaj pu ajo'cájruij i báarcuj i nyaj tzajta' yi'cacaria'aj, séej tíca' nyajta séej xicáj nu á'tyeej nyaj jájtyij japua huajósij. ²⁶ Jéehua nu nyeríj huáraa i juyéj jitze, nyajta tyu'tátziin a'íjna jime' nyaj antáyi'caa i játya'naj jitze, nyajta a'íjma jime' i náhua'rij, nyajta a'íjma jimi i nyetye'fityeristyamua!, na'ríij a'íjma jimi i maj séej chuéj japua já'ma'can. Nyajta nu a'yan cha'taj nyana'aj tyu'tátziin i chájta'naj jitze, ajta jo'tíj quee ja' a'tíj, nusu i jájritze!, nyajta a'íjma jimi i maj a'yan tyúusejrataj maj nu'uj ta'ihuáamuua' pué'een. ²⁷ Jéehua nu á'viicue're!, nyajta jéehua jajpuéjtzij, mue'tíj nu huatáxa'ii nyaj quee che' cutzuj, nyaapuéjtzitariaca' a'íjna jime' nyaj huataí'cuataca' nyajta huataí'imuj, mue'tíj nu quee tyú'cuua, nyajta huatyáxaamuij, nyajta quee tyí'chajca'aj.

²⁸ Ajta a'náj tina'aj nu je'ej tyé'nyamua'ajcaa a'íjma jime' i maj jusi'rii i Dios jimi. ²⁹ Tipua'aj síij tyí'cuí'caj, nyáaj nu nyajta tyí'ijcuí'nyij, ajta tipua'aj séej je'ej pua'aj ma'uuriáj tí'ij a'íin ootyá'itzeere'en i Dios jimi, nyéetzij pu je'ej pua'aj naatá'ixaj. ³⁰ Tipua'aj a'yan tyuuxié've'ej nyej tyí'tíj jín ahuányatzahuatye'en, a'íj nu jín á'nyatzaahuatye'en i tiquee nú'ca'nyisti!. ³¹ A'íjna i Dios ti ajta vástaria'ra' pué'een i tavástara' Jesús, a'íi pu jamua'reej nyaj quee tyí'tyáhue'taj, tyiche' tyé'tyojtzire'ej i Dios jusén jime!. ³² Nyati'ij a'áa jo'tyávaaca'aj a Damasco, a'íjna i tajtúhuan i ti jahuúria'ca'aj i rey Aretas, a'íi pu tyí'cha'íica'aj jo'tíj jo'tyényinyi'ij i chájta'naj jitze tí'ij naatyéevi!, ³³ ajta séecan mu na'cájtoo i sicírij jitze a'ájna jo'tíj ja'nácun i tyetyéj jitze, i ti jín curiá'nami' i chájta'naj.

Je'ej ti tyi'táj tyu'taséjre i Pablo jimi

12 ¹Capu tyi'táj je'ej tyí'huüre' ti a'táj jusíj óotzaahuatye'ej. Nyajta nyáaj a'áj nu jin tyajamuaaté'examatye'sij je'ej ti tyi'táj tyu'taséjre nye jimi, ajta je'ej ti tavástara' tyinaataséjra. ²A'táj nu mua'tyej ti Ciriístu' jitze ajtyáma'can ti a'náj a'yan tyáaru, pu'rfj tamuáamuata' japuan muáacuaj nyinyi'ra'aj á'tyeej ti Dios jútye' yo'ví'táj. Canu jamua'reej je'ej ti tyojo'vi'tichiihuaca' tyij jutyévij jime' nusu quee, Dios pu xaa jamua'reej. ³A'áj nu xaa mua'reej ti a'ájna i tyáati', (tipua'aj jutyévij jime' nusu i júuricama'ra' na'aj, Dios pu'uj jamua'reej) ⁴a'áa pu jó'vi'tichiihuaca' jo'tij naa jo'éen, jo'tij ajta yó'namuajri' a'ájci i nyúucarij tiquee je'ej tyí'rij ti a'táj jaataxáj íyan i cháanacaj japua. ⁵I'ríitacaj pu nyaj ahuáanyatzaahuatye'en a'ájna jime' i a'táj, ajta canu nyajíme', a'áj nu jin ootányatzaahuatye'sij i tiquee nú'ca'nyisti'. ⁶Ajta tipua'aj a'yan nyetyá'xie'va'aj nyej nyij ahuányatzahuatye'en, canu a'ín pue'éenye'ej na'mej síj ti cha'na'aj tyí'xaj, ji'nye nyáaj nu tzáahuatyí'ra'aj jin tyu'taxájtaj, ajta canu a'yan rinyij, tí'ij quee a'táj a'yan tyí'nyesejra je'ej tiquee tya'ránajchi, sulu che' a'ín séjre'ej je'ej nyaj ricij, nusu je'ej nyaj tyí'xaj,

⁷a'áj nu jin á'nyaxijtye' je'ej ti tyi'táj tyu'taséjre nye jimi. A'áj pu jin nyata'aj nyij quee á'nyatzaahuatya'aj, Dios pu nye jimi a'yan tyeetyájtóo tyi'táj ti a'yan een tí'ij tzícare'ej ti na'ajtyéjtzetyij, ma'ajta a'ín pu'éen i tyiyáaru' ti yo'ta'ítayaca' tí'ij je'ej pua'aj náa'uurej. ⁸Huéeicaj nu nyeríj a'yan tyaatáhuaviiri' i tavástara' ti náa'ri' a'ájna i nyaj jin japuéjtzitarej, ⁹ajta i tavástara' a'yaa pu tyinaaté'examatye' tijin: “A'ájna i nyaj jin muaxie've' a'ái pu a'ín pu'éen i ti a jitze juxie've', ji'nye a'ájna i nyaj néijmi'i jin putyí'uurej a'ái pu huataséjre'sij a'ájna jime' i tiquee mú'ca'nyisti'.” A'áj nu nyij jin á'nyatzaahuatye' i tiquee nú'ca'nyisti', ta'aj ij i Ciriístu' ti jin putyí'uurej nye jimi huatyá'ítzeere'en. ¹⁰A'áj nu nyij jin nyetyamua've' i tiquee nú'ca'nyisti', maj je'ej pua'aj tyí'nyejee, maj na'náva'vaj, i ti nyamuarie'riste' ajta je'ej nyaj tya'ajpuéjtzij a'ájna jime' nyaj Ciriístu' á'tzaahuatye', ji'nye tí'ijta quee nú'ca'nyisti'raj aj nu nyijta jéetze' huatyényaca'nyej i tavástara' jimi.

¹¹A'yaa nu tyi'tyínyecha'ij tí'ij túutimue', mua'aj xu ca'nyíjra'aj naatá' nyej nyij a'yan huárinij. Ji'nye mua'aj xu a'ín pu'éen i sij huatóoci'puaj sij tyámua' tyinaataxáj, nyej nyajta quee jéetze' ciléenye' jin tyí'huüre' a'ájma jimi i maj va'cán jin tyí'huüre'. Tyij nyajta quee tyi'táj jin antyínyamua'ree. ¹²I nyaj jin jaapuéjtzitariaca', i sij jin je'ej tyo'taséj, ajta i ti huápu'íj naa huasérin, a'áj xu mua'aj tyu'séj, a'áj xu sij jin jamua'reej nyej nyáaj ji'récán jime' a'ín pu'éen i tavástara' ti nyojo'ta'ítayaca'. ¹³Setyinaatú'uunyi' tipua'aj nyequee xá'pu' tyajamuaatajé, tyi'táj pu'uj quee jamuaaci'ij tí'ij tyihuo'ci'ij

a'íimaj i maj pua'maquéj jusi'rii, a'íi pu a'íin pué'een i nyaj quee a'náj tyi'táj jin muárie'rij jamuaatá'.

Pablo pu jaxaj ti ajtáhua'aj huóomuaarij

¹⁴Nu'ríj tyámua' huányaruuj nyej nyij nyajtáhua'aj jamojo'vá'muaarej, canu nyajta ijíj tyi'táj jin jamuaatamuárie'riste'ej. Canu a'íj huoo i ti mua'ajmaj ja'mua'a'rij, sulu mua'ajmaj, ji'nye mua'aj xu a'íin pué'een i ti a'yan tyaja'muaci'puaj siaj tyi'táj huotá'an i juyójmua', capu maj hua'yojmua' tyi'táj hua'tá'care'en i juhuásimua'.

¹⁵Nyáaj nu nyaxie'vi'ra' jin néijmi'i xijtye'en a'chu nyej tyi'táj tyícha'íj, na'ríj nyasíj néijmi'i nya'huányariej nyej nyij mua'ajmaj jamuaatyáhuire'en. Ajta tipua'aj jéetze' nyajá'muaxie've'ej, ¿nyiquij jéetze' sequée che' nyaxie've' xá'ju'un?

¹⁶A'yaa xu tyámua' naa tyá'mua'reej nyej quee tyi'táj jin muárie'rij jamuaatá'. Ajta séecan a'yaa mu tyí'xaj nyaj nu'uj huápu'íj jú'mua'ree je'ej nyaj tyajamuáacuanamuaj. ¹⁷¿Nyij tyi'táj jin nyajamojó'rie a'íjna jime' nyaj séecan huata'ítyaca' ja'mua jimi? ¹⁸Nyáaj nu i Tito huatáhuaviiri' ti'ij jamojo'vá'muaarej, nyajta séej ta'ihuáara' jamuán huata'ítyaca'. ¿Nyiquij tyi'táj jin jamojo'riej a'íjna i Tito? ¿Nyiquee a'yan tyi'jir'é'can jime' tyaj taxa'aj tyana'aj tyi'tyítacha'íj tyajta a'íj tyana'aj tyajta jitze arátaca'nyej i júuricama'ra' i Dios?

¹⁹Tyij sequée a'yan tyí'mua'tzej tyaj a'íjna jin a'yan tyajá'mua'ixaatye' tyej tyij tyu'táta'uunyi' ja'mua jimi, ma' ajta capu a'yan tyi'ja'yájna. Sulu a'yaa tu tyí'xaj i Dios jimi a'íjna jime' tyaj Ciriístu' jitze ajtyáma'can. Ajta a'íjna nye'ihuáamua', a'íi pu tyámua' já'mua'uurej. ²⁰Ji'nye a'yaa nu tyí'tziinye' tipua'aj nyeríj a'áa ja'rá'astij, nyajta a'yan tyajamuáatyonyij je'ej nyaj quee tyá'xie've', siajta mua'aj a'yan éenye'que' náatyoonij je'ej siaj siajta quee tyá'xie've'. Je'ej pu pua'aj nya'asej tipua'aj xúutya'xi'íj, nusu xóochueeria'aj, na'ríj senyínyu'cacuj, nusu setyúumueeria'aj, na'ríj je'ej pua'aj setyúuxajta, nusu xootzáahuatye'ej, siajta je'ej pua'aj rijcaj. ²¹A'yaa nu nyajta tyí'tziinye' ti Dios naatatyévi'raste'en mua'ajmaj jime' nyati'íj nyajtáhua'aj a'áa ja'rá'astij, nyajta je'en a'íjna jin huatányaxamuíjrite'en siaj mue'táj seríj á'tyeej siaj je'ej pua'aj tyityetyúucha'íj siajta quee jaatapuá'citaca' siaj juxana'cire', majta i maj jutyévíj jin jaamu'é'táj i túmii, ajta néijmi'i i siaj jin je'ej pua'aj tyityo'cájrurij.

Pablo pu tyihuá'ijmuej ajta hua'tyojtye' antyityáatican jime'

13 ¹A'íi pu a'íin pué'een i nyaj nyeríj huéicaj jamúumuarin. Néijmi'i pu a'yan tyá'xa'pui'intari'huan mahua'puaj nusu mahueeícaj metyil'séeracaj i tyeftye. ²A'íimaj i maj aamí' huóoxana'cirej, majta néijmi'i i séecan, ijíj nyaj ya' imuáj huatyéjve,

a'yaa nu nyajtáhua'aj tyihuá'ixaatye' nyati'ij tyihuó'ixaaj nyati'ij hua'puaj jamojo'vá'muaariaca'. Tipua'aj nyajtáhua'aj jamojo'vá'muaarej, canu che' tyihuo'tú'uunyi'raj, ³Ji'nye a'yaa xu mua'aj tyá'xie've' nyaj tyi'tj jamuaataséjratye'en i siaj jin jáamua'reej ti i Ciríistu' ca'nyíjra'aj nyatá'caa nyej nyij a'yan tyu'taxáj a'jina jitze ma'can. Ajta i Ciríistu' capu a'yan een ja'mua jimi ti'ij síj tiquee jú'ca'nyisti', sulu a'fi pu jaataséjrataj ja'mua jimi i ti jin uhuájca'nyej. ⁴A'yaa pu tyi'ja'yájna ti a'fin óotateehuaca' i cúruuj jitze ti'ij i tiquee uhuájca'nyej, ajta a'fi pu júurij séejre' a'jina jime' i Dios ti néijmi'i jin putyí'uurej. A'yaa pu cha'taj na'aj quee ityájma tyitú'ca'nyisti' a'jina jime' tyaj Ciríistu' jitze ajtyáma'can, ajta ityáj tu júurij tá'ju'un jimí, a'jina jime' tyaj jitzán arátaca'nyej i Dios tyej tyij mua'ajmaj jamuaatyáhuire'en.

⁵Siata'aj jujímua'aj huóosej, siaj sij jáamua'reej tipua'aj tyámua' naa setyá'tzaahuatye'ej, tyámua' naa setyityahuóosej. ¿Nyij sequée jamua'reej ti a'fin Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een ja'mua tzajta' séejre'? Nusu seríj a'j jin huamué'tichej i siaj japuéjtzitarej. ⁶A'yaa nu tyá'xie've' siaj jáamua'reej tyaj quee ityáj huamué'tichej. ⁷A'yaa tu tyá'huoo i Dios jimi siaj sij quee tyi'tj je'ej pua'aj uuriaj, catu tyej tyij jaataséjrataj tyaj quee huamué'tichej, sulu siata'aj sij mua'aj tyámua' siana'aj tyí'tyesejre'ej, tyij tyajta a'yan huasé'rin mati'ij i maj meríj huamué'tichej. ⁸Ji'nye catu pújoorej tyaj seequéj tyaataxáj a'jici i ti ji'récán jime', sulu tyaj tyu'tyáhuire'en a'jina jimi i ti ji'récán jime'. ⁹A'j tu jin tatyamua've' i tiquee tú'ca'nyisti', siaj sij mua'aj huatyóoca'nyej i tavástara' jimi, a'yaa tu tyajta tyóoche' tya'huavíraj tá'ju'un i Dios ja'mua jime' siata'aj sij tyámua' huárinij. ¹⁰A'yaa nu anaquéej tyajá'muayu'se'ej meentyij nyequee xu já'muasej, ta'aj ij quee a'yan tyuuxié've'ej nyej nyij jamuaatamuárie'riste'en a'jici jime' i nyavástara' ti jin tynaata'ij nyej nyij tyámua' jamuáa'uurej, capu nyej nyij jamua'antypuá'rite'en.

Hua'tyojtye' ajta aantypuá'rij

¹¹Nyata'aj ja'antypuá'rite'en, nye'ihuámua', a'yaa nu tyá'xie've' siaj jutyamua've'ej, siajta jahuooaj siaj sij tyámua' tyí'tyechajcaj. Siata'aj ca'nyíjra'aj huatóoa'an, siaj sij juxáahuaj naa tyityeecháatime'nyij, ajta i Dios ti já'muaxie've' a'fi pu ja'mua tzajta' huatyá'itzeere'ej. ¹²Siata'aj huóotyoytye'en síj ajta síj, xui'tyooapu'tza'xi'in a'jina jime' siaj néijmi'i i Ciríistu' jitze ajtyáma'can. ¹³Néijmi'i i maj tyá'tzaahuatye', i maj iye'ej jusi'rii, a'fi mu yajá'muatyoytye'.

¹⁴Che' ja'mua jimi huatyá'itzeere'en a'jina i ti jin tyámua' tyajamuatá'caa i tavástara' a'jina i Ciríistu', ajta i Dios ti jin já'muaxie've', ajta i júuricama'ra' i Dios, miche' a'fin huatyá'itzeere'en néijmi'caa mua'ajmaj jimi. Che' a'yan tyá'ra'nyij.